

Vzniká prodejní portál s biopotravinami

Družstvo založené na vzájemné podpoře zákazníků s prodeji a bioobchod bez překupníků * Dohledatelnost každé zásilky až ke spotřebiteli

Na internetu naleznou zákazníci již snad stovky e-shopů, které nabízejí kromě jiného zboží i biopotraviny a ekologicky šetrné drogerijní zboží nebo kosmetiku. Zakladatelka či zakladatel takového obchodu čeká, až se k jeho výrobkům spotřebitel propracuje. Někdy obchod podpoří zaplacením kampaně či umístěním své stránky na první místo ve vyhledávačích. To je vše, co může dělat – ano, ještě může vytvořit facebookovou stránku a sprádat sociální síť a prodávat prostřednictvím přátel. Spotřebitel u něj může nakoupit jen jednu nebo může zůstat věrný a občas využít nějakou slevu. Mohlo by to jít i jinak.

Ing. Jásenský s Ing. Kurkou doladují fungování objednávek přes portál. Spojení s doručovací službou bude automatické.

Ing. Radek Jásenský přišel s myšlenkou trochu odlišnou, i když se prosazuje výše uvedenými prostředky moderní komunikace přes internet. Jeho vizí bylo již před dvěma lety to, že nabídne pohodlnější dodání čerstvého zboží, tj. především biozeleniny, dále i biomasa, biosýrů, biomléka ap. až do domu, do schránky, bez toho, aby si musel zákazník zboží osobně převzít, ať od České pošty či od jiného doručovatele. Uvažoval o tom, že si zákazníci portálu pořídí uzamykatelnou a nebo dokonce i chlazenou schránku na dodané zboží. Takové systémy již v zahraničí fungují (viz. např. Adamah v Rakousku, Bio č. 11/2011.)

Zatím je vize stále na počátku zrodu, když už cesta trvala dva roky. Začít se musí postupně. „Domnívám se, že prodej a koupě zboží přes odbytové družstvo eBIONeta, jak jsem jej nazval, by mohlo přinést větší prospěch, jak zákazníkům, tak dodavatelům,“ říká k projektu Jásenský a dále vysvětluje: „Družstvo by jim mělo poskytnout zainteresovanost na tom, aby si členové vzájemně neškodili, ale naopak, aby se vzájemně podporovali. Chtěl jsem oslovit nejprve členy Svazu PRO-BIO, kteří třeba nemají nalezeny spolehlivé cesty odbytu pro své bioprodukty a nemají čas a síly s čerstvým zbožím jezdit třeba na trhy, nebo je na své náklady vozit po republice. Vize odpovídá i systému komunitou podporovaného zemědělství. Zde tedy družstevní formou.“

Proč se stát dodavatelem družstva?

To popisují stanovy družstva, které naleznete na webu eBIONeta.cz: „Družstvo si klade mimo jiné za cíl zvýšit ekologické povědomí, zlepšit způsoby stravování a zajistit širokou dostupnost kvalitních výrobků s jasným původem široké veřejnosti. Masovým rozšířením členské

základy vznikne společenství s vysokým ekonomickým potenciálem, který bude družstvo využívat při sjednávání podmínek nakupovaných služeb pro členy družstva. Každý člen družstva má nárok na využití Svépomocného fondu, na kterém se přímo podílí svými aktivitami v rámci družstva.

Odbytové družstvo eBIONeta je společenstvím družstva, všech členů družstva a fyzických a právnických osob, které se podílí na činnosti na základě s družstvem uzavřené dohody o spolupráci. Členy družstva mohou být právnické i fyzické osoby, které jsou aktivní v oblasti ekologického zemědělství, které uhradily členský vklad a za předpokladu, že byli doporučeni alespoň jedním řádným členem družstva.“

Formu družstva považuje Ing. Jásenský za nejlepší for-

mu, která je celkem jednoduchá a osvědčená v historii sdružování lidí za nějakým účelem. Zde tedy má pomoci rozběhnout především obchod s čerstvými biopotravinami a prvotními bioprodukty, jež prvotní producenti, zemědělci, nemají čas efektivně vykonávat. Vyloučil by se tak velkoobchod. V ČR již obchod například se zeleninovými bedýnkami funguje, ale je založen spíše na nestálé poptávce po těchto produktech. Ani cesta předplacení produkce zákazníky není zatím příliš proslapaná a obvyklá. Družstvo nabízí pro dodavatele zprostředkování dodávek přes PPL a zjednodušení plateb za zboží. Dále bude rozvíjet i možnost pro spotřebitele, objednat si zboží do boxu u domu.

Proč by se měli přidat do družstva spotřebitelé?

Spotřebitel by byl také družstevníkem. Pro něho by bylo výhodou to, že po doručení dalšího člena či dalších členů družstva by měl pak na násobený nárok na podíl ze zisku družstva. Také by tu existoval systém důvěry v dodávané biopotraviny. Ty by v tomto systému neztrácely tvář svého producenta a nedocházelo by k záměně za konvenční produkt.

Ceny, za které by se prostřednictvím družstva nakupovalo, by byly vyšší o 35 % – s tím by každý dodavatel počítal. Toto navýšení by se rozdělilo do svépomocného (10 %) fondu a z druhé části (25 %) by se čerpaly slevy při dalších nákupech. Ze svépomocného fondu by se v počátcích hradily zejména výdaje spojené s vytvořením a provozem družstevního portálu, náklady na reklamu na nábor do družstva i propagace produktů člena (další možné aktivity jsou vypsány ve stanovách).

Členem odbytového družstva se, dle stanov, může stát každý nyní jen za 1 Kč. Ing. Jásenský nachystal též možnost nákupu na zkoušku, bez povinného členství ve družstvu. Mělo by to vést k získání co nejvíce spotřebitelů. Zájem o obchod prostřednictvím družstva samozřejmě poroste s množstvím položek, které se budou nabízet. Posléze by se obchodovalo vlastně výhradně uvnitř družstva. ➡

Semena pro další českou biopotravinu?

➤ Navýšení ceny, za které kupujete je tady využito účelně – a neplatíte tedy například stoprocentní marži pro obchod.

Co je na projektu jedinečné?

„Cílem družstva je především nabízet produkty, u kterých bude znám jasný původ a k tomu bude směřovat veškeré působení družstva,“ vysvětluje Ing. Jásenský. „Odbytové družstvo eBIOnet vytváří unikátní systém distribuce biopotravin, který umožní na straně zákazníka dostupnost biopotravin a na straně producenta či ekozemědělce garanci odběru a zajištění kontrolované přepravy biopotravin od farmy až do „žaludku“. K tomu jsme vypracovali s odborníky systém automatické identifikace, a to v celém našem distribučním řetězci. Biopotravinu chceme sledovat od primární výroby, přes zpracování až ke konečnému spotřebiteli, bez ohledu na to, zda jde o gastro provoz či domácnost. Klíčovým prvkem je zajištění plné dohledatelnosti v celém distribučním řetězci v souladu s Nařízením EK 178/2002 a komplexní zpřístupnění informací koncovým spotřebitelům.“ Opravdu to znamená významný počin.

Zákazníci uvítají například podrobné informace o bioproduktu: místo pěstování, viniční trať, jméno ekostatku, datum sklizně, datum porážky, datum expedice... (Někteří dodavatelé biozeleniny to také slibovali, ale ne vždy jsou informace na webech úplné.) Kontrolaři to zde budou mít opravdu celkem jednoduché... A případní podvodníci šanci nemají.

„Je to opravdový zásadní průlom, co se týče způsobu řízení maloobchodního řetězce. Dosavadní praxe sledování produktu končila na úrovni dodavatel – obchodník,“ může se pochlubit realizátor této elektronické sítě prodeje Ing. Jásenský.

Vyzkoušejte nezávazně

Každý má příležitost nákup si již vyzkoušet. Zatím je prvním dodavatelem Ing. Miloš Kurka, který ekozelinaří

Zelinaři a ekosedláci mají za úkol pěstovat a chovat zvířata a obchod už je navíc.

v Černíkovcích (okr. Rychnov) a nabízí jednotlivé produkty, nebo bedýnky v několika variantách. U něj si také mohou spotřebitelé předplatit bedýnku pro celoroční odběr. Z ekozelinařství nabízí (samostatně i prostřednictvím družstva) především sortiment zeleniny z vlastního zelinařství. Pokud může, vyhoví požadavkům spotřebitelů i na tropické ovoce, které musí nakoupit jinde, ale bedýnku dodá kompletní. Počítá s tím, že získá další dodavatele produktů do bedýnky – sýry, víno atd.

Pro něj vstup do družstva znamená usnadnění činnosti – nebude muset sám vytvářet a zdokonalovat webové stránky a rozvážet bedýnky po vlastní ose. O propagaci a odbyt jeho biozeleniny se bude starat družstvo eBIOnet. Dalším ododavatelům je tu k dispozici.

(vha)

FOTO – redakce Bio